

Jaarverslag VTH 2024

Status: Definitief

16 april 2025

Vastgesteld B&W: 22-4-2025

Kennisgeving aan raad: raadsinformatiebrief van 23-4-2025

Inhoud

Afkortingen.....	4
1. Inleiding.....	5
2. Algemeen.....	6
2.1 Projecten 2024.....	6
2.2 Algemene ontwikkelingen 2024.....	10
2.3 Interbestuurlijk Toezicht	12
2.4 Kwaliteitscriteria 2.3.....	13
2.5 Capaciteit team VTH.....	14
3. Team Vergunningen.....	15
3.1 Organisatie	15
3.2 resultaten	16
3.3 Samenwerking Omgevingsdienst Zuidoost-brabant	19
3.4 Samenwerking Veiligheidsregio Brabant Zuidoost.....	19
4. Team Toezicht, Handhaving en Veiligheid	20
4.1 Organisatie	20
4.2 Taken	20
4.3 Uitgangspunten.....	22
4.4 Doelstellingen	22
4.5 Samenwerking Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant	23
4.6 Samenwerking overige partners.....	24
4.7 Bereikbaarheid toezichthouders.....	24
4.8 Uitvoering.....	24
5. Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant.....	26
6. Monitoren en rapporteren	26

Bijlagen:

- Jaarverslag Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB)
- Overzicht werkzaamheden Veiligheidsregio Brabant Zuidoost (VRBZO)
- Evaluatie kwaliteitscriteria VTH 2.3 (Bergeijk)

Afkortingen

In dit uitvoeringsplan worden de volgende afkortingen gebruikt:

AMvB	:	Algemene Maatregel van Bestuur
APV	:	Algemene Plaatselijke Verordening
AW	:	Alcoholwet
Awb	:	Algemene wet bestuursrecht
B&W	:	Het college van Burgemeester en wethouders
BAG	:	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
Bal	:	Besluit Kwaliteit Leefomgeving
Bbl	:	Besluit Bouwwerken Leefomgeving
Bkl	:	Besluit Kwaliteit Leefomgeving
BO	:	Beleid en ontwikkeling
Boa	:	Buitengewoon opsporingsambtenaar
BTP-taken	:	Basis Taken Pakket (voor Regionale Uitvoeringsdiensten)
Bor	:	Besluit Omgevingsrecht
HUP	:	Handhaving Uitvoeringsprogramma
KIT	:	Kempen Interventie team
LSI	:	Landelijke Stuurgroep Interventieteams
MBA	:	Milieubelastende activiteit
M.e.r	:	Milieueffectrapportage
Mor	:	Ministeriële regeling omgevingsrecht
PIT	:	Peelland Interventie Team
ODZOB	:	Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant, uitvoeringsorganisatie
OW	:	Omgevingswet
VRBZO	:	Veiligheidsregio Brabant Zuidoost
Wabo	:	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
Wkb	:	Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

1. Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag Vergunningen, Toezicht en Handhaving 2024 van de gemeente Bergeijk (hierna: jaarverslag). In dit jaarverslag zijn de door teams Vergunningen en Toezicht, Handhaving en Veiligheid uitgevoerde werkzaamheden en behaalde doelen opgenomen. Daarnaast is ook een evaluatie van de door de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB) uitgevoerde werkzaamheden en behaalde doelen opgenomen.

De afdeling Dienstverlening en Veiligheid is opgebouwd uit 3 teams, Publiekszaken (burgerzaken), Vergunningen en Toezicht, Handhaving en Veiligheid. De Juristen (VTH) zijn sinds 2024 weer onderdeel van team Vergunningen en team Toezicht, Handhaving en Veiligheid geworden.

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Het jaar 2024 is wat dat betreft een overgangsjaar. Er is zowel onder de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) als onder de Omgevingswet gewerkt. Bij vergunningen is dat het geval geweest omdat er erg veel aanvragen in december 2023 zijn ingediend die vervolgens in 2024 zijn opgepakt en afgehandeld. Bij toezicht en handhaving loopt dit proces zelfs nog langer door omdat er vaak veel tijd zit tussen de verleende vergunning en de daadwerkelijke bouw. Ook duurt het bouwproces soms meerder dan een jaar en kan er sprake zijn van langlopende handhavingszaken.

Het bestuursorgaan is, volgens de Omgevingswet/het Omgevingsbesluit, verplicht om over een Omgevingsbeleid VTH te beschikken en dat beleid jaarlijks uit te werken in een uitvoeringsprogramma. Ook moet jaarlijks een evaluatie plaatsvinden in de vorm van een jaarverslag. In deze evaluatie beziet het college van burgemeester en wethouders (college) of de in het uitvoeringsprogramma opgenomen activiteiten zijn uitgevoerd en in hoeverre die activiteiten hebben bijgedragen aan het bereiken van de in het beleid gestelde doelen. Dit jaarverslag voorziet in deze verplichting.

Het jaarverslag wordt na vaststelling door het college aangeboden aan de gemeenteraad van Bergeijk en toegezonden aan Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant.

Leeswijzer

Naast de uitvoering van het reguliere takenpakket zijn ook andere zaken opgepakt en uitgevoerd door de teams. In hoofdstuk 2 is dit nader toegelicht. Hierin zijn de belangrijkste projecten van 2024 nader toegelicht, zijn enkele belangrijke ontwikkelingen beschreven waar VTH in 2024 mee te maken heeft gehad, is het proces omtrent het Interbestuurlijk toezicht inzichtelijk gemaakt, is de evaluatie van de Kwaliteitscriteria VTH 2.3 beschreven en wordt de capaciteit van de teams Vergunningen en Toezicht, Handhaving en Veiligheid nader toegelicht.

In de hoofdstukken 3 en 4 wordt de uitvoering van het reguliere takenpakket en de bijdrage die dit aan de te behalen doelen heeft geleverd op het gebied van vergunningen en toezicht, handhaving en veiligheid toegelicht.

De uitvoering van taken door de ODZOB is in hoofdstuk 5 nader toegelicht aan de hand van de met de ODZOB hierover gemaakte afspraken en verantwoording middels het jaarverslag voor Bergeijk over 2024.

De monitoring en rapportage zoals die gedurende het jaar 2024 heeft plaatsgevonden is toegelicht in Hoofdstuk 6.

2. Algemeen

Dit jaarverslag is een verslag van taken en werkzaamheden, die zijn uitgevoerd op basis van het Uitvoeringsprogramma VTH 2024 dat zijn grondslag vindt in de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie VTH gemeente Bergeijk 2024-2027 (hierna: UHS). Daarnaast geeft dit verslag aan in hoeverre de uitgevoerde activiteiten hebben bijgedragen aan de doelen die in genoemde beleidsplannen zijn benoemd.

De cijfermatige gegevens die in het jaarverslag zijn opgenomen zijn gegenereerd uit een tweetal systemen/applicaties. De meeste gegevens worden geregistreerd in het VTH-systeem PowerBrowser. De klachten en meldingen over de openbare ruimte worden geregistreerd in de applicatie Buitenbeter. De cijfermatige gegevens die in het jaarverslag zijn opgenomen hebben betrekking tot de volgende onderwerpen:

- het aantal verleende omgevingsvergunningen en geaccepteerde meldingen;
- het aantal controlezaken/controlemomenten;
- wettelijke termijnen;
- legesinkomsten;
- het aantal behandelingen van meldingen en handhavingsverzoeken;
- het aantal ingekomen zienswijzen, bezwaren en beroepen.

Daarnaast hebben wij gegevens ontvangen van de samenwerkingspartners, de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB) en de Veiligheidsregio Brabant Zuidoost (VRBZO). De relevante informatie van deze partners is ook verwerkt in dit jaarverslag. Het jaar van de ODZOB en het jaaroverzicht van de VRBZO zijn tevens als bijlage toegevoegd. Al deze gegevens vormen de basis voor de monitoring van de uitvoering van de werkzaamheden op het gebied van VTH door de gemeente Bergeijk en kunnen, indien gewenst en/of noodzakelijk, leiden tot bijstelling of aanpassing van de werkzaamheden uit het uitvoeringsprogramma.

2.1 Projecten

In 2024 zijn de teams Vergunningen en Toezicht, Handhaving en Veiligheid betrokken geweest bij de volgende projecten:

Kempisch Interventie Team

Sinds 2020 neemt de gemeente Bergeijk structureel deel aan het Kempisch Interventie Team (hierna: KIT). Het KIT richt zich op complexe (bestuurlijke) handhavingscasuïstiek die

een integrale aanpak nodig hebben. Binnen het KIT is een projectleider verantwoordelijk voor het plannen van actiedagen en overleggen die hiervoor nodig zijn (uiteraard in overleg met de betrokken gemeente). Het doel van deze actiedagen is om een duidelijk beeld te krijgen van bepaalde locaties. Daarbij wordt onder andere gecontroleerd of het gebruik in overeenstemming is met het omgevingsplan, bouwwerken voldoen aan de eisen zoals opgenomen in het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) en er wordt voldaan aan de geldende milieu-eisen zoals opgenomen in het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal). In 2024 heeft er geen actiedag plaatsgevonden. Wel is in 2024 afgesproken dat in het eerste kwartaal van 2025 een actiedag zal plaatsvinden.

Themagericht werken Boa's

In 2024 zijn de Boa's themagericht gaan werken. Deze thema's (opgenomen in het uitvoeringsprogramma 2024) hebben naast de reguliere werkzaamheden van de Boa's het afgelopen jaar extra aandacht gekregen. Het gaat hierbij om de volgende thema's:

- Overlast afval

Uit een analyse is gebleken dat het lastig is om een thema rondom de overlast van afval op te zetten. Gebleken is dat de meldingsbereidheid voor overlast door afval erg hoog is. Daarnaast wordt slechts een heel klein deel van de meldingen opgepakt door de Boa's. Het overgrote deel van de meldingen worden opgepakt door medewerkers van de buitendienst. Hierdoor is besloten om overlast door afval niet meer als thema op te pakken.

- Relatie BOA en jeugdigen

Dit onderwerp is het 4de kwartaal van 2024 opgepakt door de Boa's. Uit de analyse is gebleken dat onze Boa's minder contact hebben met de jeugd van Bergeijk dan eigenlijk wenselijk is. Dit leidt ook tot een verminderde meldingsbereidheid door jongeren omdat ze het mogelijk lastig vinden om de Boa's te benaderen. Dit heeft geleid tot een plan om de contactbereidheid vanuit de jeugd te vergroten. In samenwerking met de jeugd van Bergeijk, jongerenwerkers en de politie is in september 2024 een jachtseizoen (spel) georganiseerd en heeft in december een lasergame in de bossen plaatsgevonden. Uit de evaluatie is gebleken dat de jeugd het als prettig heeft ervaren en dat het komend jaar wederom een jachtseizoen wordt gepland. De indeling zal dan wel anders zijn om een groter bereik te hebben. Ook blijkt dat het thema effect heeft gehad. De boa's worden door jeugd herkend en er wordt sneller een praatje gemaakt.

- Overlast in natuurgebieden

Ondermijning is een probleem dat vaker in natuurgebieden en het buitengebied kan voorkomen. Het buitengebied is prachtig, maar ook kwetsbaar. Het is groot, soms moeilijk bereikbaar en stil. Dit maakt het voor bepaalde mensen aantrekkelijk om dingen te doen die ze verborgen willen houden. Een op de vijf agrariërs in Brabant is wel eens benaderd door criminele organisaties, zo bleek uit het onderzoeksrapport 'Weerbare boeren in een kwetsbaar gebied' (2020).

Het afgelopen jaar is in de zomer het thema 'Weerbaarheid in het buitengebied' opgepakt. Het algemeen doel van de weerbaarheidsbezoeken aan bewoners en ondernemers in het buitengebied was om kennis te maken, informatie op te halen en informatie te brengen (flyers).

De weerbaarheidsbezoeken zijn uitgevoerd door boa's, veiligheidsmedewerkers, de vertrouwenspersoon vanuit het ZLTO, collega's van Platform Veilig Ondernemen en collega's vanuit het SSIB. Met de weerbaarheidsbezoeken dragen wij bij aan de weerbaarheid van de bewoners en ondernemers in het buitengebied.

- Veiligheid bij evenementen

In 2024 is getracht veiligheid bij evenementen themagericht op te pakken. In het jaar 2024 is extra aandacht besteed aan veiligheid bij evenementen door een aantal grotere evenementen uitgebreider te controleren. Dat zijn de evenementen Crazy Cross, het Winterfestijn en de Carnaval geweest. Uit de bezoeken is gebleken dat de evenementen het allemaal redelijk goed op orde hadden. Uit de evaluatie is gebleken dat dit onderwerp zich niet leent om thematisch te worden opgepakt. In 2025 wordt dit onderwerp opgepakt onder het reguliere werk van de toezichthouders.

- Personen met onbegrepen gedrag

In 2024 is een externe cursus 'First aid by mental health' gevold door de Boa's. Het doel van het volgen van de cursus was meer inzicht te krijgen in de problematiek en gericht op het herkennen van mentale problemen. Uit de analyse van het thema is gebleken dat het probleem in Bergeijk veelal heel casuïstisch is en daardoor niet thematisch op te pakken is. Eventuele signalen of meldingen worden (regulier) opgepakt. Bij de evaluatie is wel gebleken dat het komend jaar meer wordt ingezet op een nauwere samenwerking met andere samenwerkingspartners zoals de procesregisseur (MPC), GGZ, Veilig thuis en de politie op het gebied van deze problematiek.

- Buurtpreventie (inbraak)

In 2024 zijn in verschillende buurten van de gemeente Bergeijk wijkshouwen gehouden. Het algemene doel was om bewoners extra te wijzen op het feit dat ze het inbrekers niet te makkelijk moeten maken.

De wijkshouwen zijn door de politie, de boa's en leden van de buurtpreventie uitgevoerd. De woningen zijn aan de hand van een checklist geschouwd. Bij elk adres is een checklist ingevuld en vervolgens is deze checklist in de brievenbus gedaan. Aan de hand van de ingevulde checklist kunnen bewoners zien wat de eventuele tekortkomingen zijn en deze vervolgens aanpakken. Per groep is ook een turflijst bijgehouden van het totaal aantal geconstateerde gebreken zodat op het einde van de avond een totaaloverzicht geboden kon worden. Uit evaluatie met de buurtpreventieleden is gebleken dat het een waardevolle actie is geweest. Ook in 2025 zal ook op dit onderwerp weer worden ingezet.

- Afstemming BOA en beleidsmedewerker openbare orde en veiligheid

Uit de analyse is gebleken dat dit onderwerp geen thema hoeft te zijn maar ook onderdeel uitmaakt van regulier werk. In 2024 is wel meer ingezet op een intensievere samenwerking tussen de boa's en het cluster veiligheid. Dit is vooral gebleken in het intensiever delen van informatie, meer structureel overleg en een betere aansluiting op elkaar.

Meldingen/klachten

Sinds 1 januari 2024 worden de meldingen en klachten in de openbare ruimte via de applicatie buitenbeter gemeld bij de gemeente. De website is zo ingericht dat inwoners en bedrijven direct worden doorgestuurd naar deze applicatie. Het werkproces voor het

behandelen van telefonische klachten of klachten per e-mail is ook aangepast. Ook deze klachten of meldingen worden door het klantcontactcentrum alsnog geregistreerd in de deze applicatie. De melder wordt vervolgens op de hoogte gebracht van de mogelijkheid om een melding of klacht heel eenvoudig via de website in te dienen in plaats van per telefoon of e-mail. Alle meldingen en klachten worden daarmee digitaal geregistreerd en opgepakt door de BOA's of buitendienst, een en ander afhankelijk van de aard en omvang van de melding.

Meldingen en klachten worden sinds het gebruik van de applicatie buitenbeter veel beter geregistreerd. Dit omdat de administratieve last veel minder is dan bij het behandelen/afhandelen van meldingen per e-mail of via Powerbrowser. In 2024 zijn er door de Boa's in totaal 187 klachten en meldingen ontvangen en opgepakt.

Het gaat hierbij om meldingen die vallen binnen de volgende categorieën:

- Afval
- Wegen en paden
- Verkeersborden
- Overlast (parkeer, vuurwerk, honden, personen, geluid en buitengebied)
- Overige (rook, water, vernielingen boomkap, kamperen enz.)
- Landbouwverkeer
- Groen en bomen

Evenementenbeleid

In 2024 is gestart met de actualisatie van het evenementenbeleid. Het streven was om het evenementenbeleid in 2024 vastgesteld te hebben. Dit heeft enige vertraging opgelopen. Het streven is nu om het evenementenbeleid rond de zomer van 2025 vastgesteld te hebben.

BIBOB-beleid

Het Bibob-beleid zou in 2024 in alle Kempengemeenten geactualiseerd worden. Er is bij de actualisatie intensief samengewerkt met als doel om een binnen de Kempen een gelijkwaardig en uniform Bibob-beleid te realiseren. En dat is in grote lijnen gelukt. In Bergeijk is het Bibob-beleid in 2024 geactualiseerd en in februari 2025 vastgesteld en in werking getreden.

Koppeling Integraal Veiligheidsplan

Het Integraal Veiligheidsplan (IVP) loopt nog tot eind 2026. In de aanloop daarnaartoe zal geëvalueerd worden door de partners en een nieuw IVP opgesteld worden. In het jaar 2024 in samengewerkt met de acht Kempengemeenten om uitvoering te geven aan het uitvoeringsplan Veiligheid (UVP), dat dus ontstaat aan de hand van de prioriteiten vanuit het IVP. Voor 2025-2026 is er opnieuw een UVP vastgesteld (maart 2025).

Achterstanden BAG

Al meerdere jaren is sprake van een achterstand binnen de BAG. Het gaat hier om achterstanden van mutatiesignaleringen. In 2024 is dit projectmatig opgepakt. Alle achterstanden zijn in 2024 weggewerkt.

2.2 Algemene ontwikkelingen

Omgevingswet

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. De komst van de Omgevingswet was al jaren bekend. Hierdoor is er in jaren 2022 en 2023 al veel tijd gestoken in de voorbereiding op de komst van deze Wet. Met de inwerkingtreding van de Wet is er enorm veel veranderd binnen de fysieke leefomgeving. In december 2023 zijn, nog net voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet, een enorm aantal aanvragen voor een omgevingsvergunning ingediend. In het eerste en tweede kwartaal van 2024 is dan ook vooral sprake geweest van de behandeling van aanvragen die vielen onder de 'oude' wetgeving. Zodoende was er feitelijk sprake van een relatief zachte landing van de Omgevingswet en hebben we ook in 2024 nog tijd gehad voor het extra opleiden van medewerkers en het finetunen van processen, brieven en werkafspraken.

Het afgelopen jaar is gebleken dat de ingerichte processen en de bijbehorende werkafspraken goed aansluiten bij de praktijk. Wij blijven de ontwikkelingen nauwlettend volgen en zullen zaken aanpassen als dat nodig blijkt te zijn.

Wet kwaliteitsborging

De Wet kwaliteitsborging (hierna: Wkb) is gelijktijdig met de Omgevingswet in werking getreden op 1 januari 2024. De Wkb geldt enkel nog voor nieuwbouw aanvragen die vallen in gevolklasse 1. Dit betreft bijvoorbeeld grondgebonden woningen, bedrijfshallen met beperkte kantoorfunctie en andere eenvoudige bouwwerken. De initiatiefnemer moet voor de bouwtechnische toets en toezicht een kwaliteitsborger (private partij) inschakelen.

In het tweede kwartaal van 2024 zijn wij voor het eerst formeel geconfronteerd met een Wkb-project. Op 3 april 2024 is de eerste bouwmelding ingediend. Het gaat hierbij om een bouwmelding, informatieplicht (stikstofemissie en veiligheid bouw/sloop) en later in het jaar is voor dit project ook de informatieplicht start bouw ingediend. In totaal zijn er in 2024 een acht bouwmeldingen ingediend. In 2024 hebben wij nog geen gereedmelding ontvangen. Het in 2023 ingerichte proces en de bijbehorende werkafspraken sluit goed aan bij de praktijk. Wij blijven de ontwikkelingen nauwlettend volgen en zullen aanpassen als dat nodig blijkt te zijn.

Omgevingsplan

In het vierde kwartaal van 2024 zijn we gestart met de eerste aanzet voor de ontwikkeling van een nieuw omgevingsplan voor de gemeente Bergeijk. Bij deze ontwikkeling worden we ondersteund door een externe partij. Uiterlijk 2032 moet dit plan gereed zijn. Een enorme opgave waar ook van team VTH een grote bijdrage wordt verwacht de komende jaren.

Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB)

De inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 heeft een grote impact gehad op de processen van de organisatie. Daarnaast heeft de ODZOB in 2024 te maken heeft gekregen met een groot aantal onderzoeken en is het afgelopen jaar veel tijd gestoken in diverse (beleidsmatige) onderwerpen en de doorontwikkeling van de organisatie. Denk hierbij aan onder ander de volgende onderwerpen:

- Meerjarig ontwikkelaanpak 2025 – 2027
 - In 2024 is een meerjaren ontwikkelaanpak opgesteld en vastgesteld. In deze ontwikkelaanpak zijn de vele ontwikkelopgaven weergegeven en daarnaast geprioriteerd op basis van inhoud in relatie tot de beschikbare capaciteit voor de periode 2025 – 2028.
- Gemeenschappelijke regeling ODZOB
 - De gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2024 is aangepast naar aanleiding van ingediende zienswijzen. Vervolgens is deze regeling in 2024 vastgesteld.
- Dienstverleningsovereenkomst ODZOB
 - De dienstverleningsovereenkomst is goed werkend afsprakenkader gebleken. Hierdoor is de bestaande dienstverleningsovereenkomst verlengd tot 1 juli 2025.
- Mandaatregeling ODZOB
 - In 2024 is door de gemeente Bergeijk de mandaatregeling aangepast. Hierbij zijn meer taken bij de ODZOB belegd dan voorheen. Het gaat hier uiteraard om de basistaken aangevuld met het mandaat voor het nemen van enkelvoudige handhavingsbesluiten op het gebied van milieubelastende activiteiten.
- Robuuste Omgevingsdienst
 - Op 7 maart 2024 is een plan van aanpak robuuste Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant vastgesteld. In dat plan zijn een aantal concrete acties opgenomen die bijdragen aan de eis om uiterlijk op 1 april 2026 robuust te zijn. Dit naar aanleiding van de uitkomst van de toets op de landelijke robuustheidscriteria. Deze acties worden in 2024 en 2025 opgestart en afgerond. Uit een tussentijdse beoordeling (voortgangsrapportage september 2024) blijkt dat de ODZOB nog niet volledig voldoet aan de criteria maar het wel te verwachten is dat zij op 1 april 2026 hieraan zullen voldoen.

Regionaal Operationeel Kader (ROK-VTH)

In samenwerking tussen de ODZOB en de deelnemers is in het kader van Toezicht en Handhaving een Regionaal Operationeel Kader (ROK) 2020-2024 ontwikkeld en vastgesteld voor de 21 aangesloten gemeenten en de provincie. Vanwege het aflopen van de ROK TH en ROK VV is in gestart met de ontwikkeling van een nieuw ROK. Het ROK VTH 2025 – 2028 is dan ook eind 2024 opgesteld en vastgesteld. Het betreft hier één document waarin regionale kaders voor zowel vergunningverlening als toezicht en handhaving samen zijn

opgenomen. Bij het vervaardigen van het nieuwe ROK-VTH zijn de doelstellingen aangescherpt. Het ROK VTH 2025-2028 vormt voor de komende 4 jaar de basis voor de gezamenlijke uitvoering van VTH-taken in onze regio.

Registratie meldingen openbare ruimte

Op 1 januari 2024 zijn wij gestart met het registreren van alle meldingen en klachten die betrekking hebben op de openbare ruimte in één systeem. Meldingen kunnen eenvoudig via de website (applicatie buitenbeter) worden ingediend. Al de meldingen worden vervolgens opgepakt door medewerkers van de buitendienst of de Boa's (afhankelijk van de melding). Deze applicatie maakt het registreren en afhandelen van veelal 'kleinere' meldingen erg makkelijk en overzichtelijk. In 2024 zijn door de Boa's 187 meldingen/klachten opgepakt en afgehandeld.

2.3 Interbestuurlijk Toezicht (IBT)

De Provincie Noord-Brabant heeft, in het kader van het interbestuurlijk toezicht, de gemeente Bergeijk bij brief van 31 augustus 2023, de gemeente Bergeijk geïnformeerd over het toezichtsoordeel Omgevingsrecht 2023 en tevens de gemeente Bergeijk onder actief toezicht geplaatst. Sinds 31 augustus 2023 is intensief samengewerkt met het IBT van de provincie en concrete stappen gemaakt om de tekortkomingen op te lossen. De volgende werkzaamheden zijn hiervoor uitgevoerd (plan van aanpak uit 2023):

	actie
1.	Informeren raad van de brief van 31 augustus 2023
2.	Vaststellen nieuwe verordening kwaliteit VTH
3.	Actie nemen op de verbeterpunten uit de bijlage van de brief van 31 augustus 2023
4.	Uitwerking van deze verbeterpunten zijn terug te zien in de beoordeling van de VTH documenten in 2024
5.	Vaststellen nieuwe VTH-beleid door college
6.	Evaluatie meerjarenbeleid
7.	Raad informeren over nieuwe VTH beleid en brief van de provincie van 4 december 2023
8.	Het nieuwe VTH-beleid voorzien van een vaststellingsbesluit van het college en de informatie waaruit blijkt dat de raad is geïnformeerd binnen 14 dagen na het genomen besluit door het college toesturen aan provincie
9.	Gemeente stelt plan van aanpak op voor implementatie, uitwerking (kwaliteitscriteria eigen organisatie en kwaliteitsdoelen) en verantwoording van de nieuwe Verordening kwaliteit VTH
10.	Ambtelijke beleidstaken Inbedden
11.	Uitwerking kwaliteitscriteria VTH inclusief competentieprofielen voor Bergeijk
12.	Implementatie vastgestelde oplossing om te voldoen aan de vastgestelde kwaliteitscriteria
13.	Uitvoeringsprogramma VTH 2024 vaststellen en toezenden aan provincie voor 1 februari 2024
14.	Werkprogramma 2024 ODZOB versturen aan provincie

15.	Informeren raad over uitvoeringsprogramma 2024
16.	Inrichten monitoringsgegevens op basis van uitvoeringsprogramma
17.	Gemeente gaat na of de beantwoording van de betreffende beoordelvingsvragen zelfstandig terug te lezen zijn in de VTH-documenten
18.	Ophalen verantwoordingsgegevens kwaliteitscriteria bij de ODZOB
19.	Verzamelen monitoringsgegevens VTH
20.	Jaarverslag VTH 2024. ¹ Daarin wordt over de voortgang van het plan van aanpak gerapporteerd en over naleving van de kwaliteitscriteria door de Omgevingsdienst
21.	In het Jaarverslag VTH 2025 en verder vindt verantwoording plaats over de naleving van de kwaliteitscriteria zoals opgenomen in de Verordening Uitvoering en Handhaving (omgevingsrecht), zowel voor de eigen organisatie als voor de Omgevingsdienst;
22.	Versturen jaarverslag ODZOB naar provincie
23.	Evalueren naleving van de geldende kwaliteitscriteria VTH voor de eigen organisatie en de Omgevingsdienst
24.	Informerende van de raad over jaarverslag en verantwoording kwaliteitscriteria

Op 10 juli 2024 hebben wij het toezichtoordeel Omgevingsrecht 2024 ontvangen. De gemeente Bergeijk voldoet aan de gestelde criteria. Omdat conform afspraak alle tekortkomingen zijn opgeheven, in samenhang met het feit dat we dit jaar ‘voldoet’ scoren bij de beoordelingsronden, wordt ook het actief toezicht opgeheven en is weer sprake van regulier toezicht.

2.4 Kwaliteitscriteria VTH 2.3

Onze gemeente voert wettelijke taken uit op het gebied van Vergunningen Toezicht en Handhaving (VTH), binnen het Omgevingsrecht. Om deze taken goed uit te kunnen voeren, zijn landelijke kwaliteitscriteria opgesteld. In het evaluatierapport Kwaliteitscriteria VTH 2.3 van de gemeente Bergeijk wordt inzichtelijk gemaakt of en hoe de gemeentelijke organisatie voldoende capaciteit en kennis (kritieke massa) heeft geborgd om de VTH-taken adequaat uit te kunnen voeren. Daarnaast geeft het rapport inzicht in de wijze waarop de ODZOB voldoet aan de kwaliteitscriteria 2.3.

Uit de nulmeting van de Kwaliteitscriteria VTH 2.3 blijkt het dat de gemeente Bergeijk nagenoeg voldoet aan de deskundigheidseisen die vanuit de kwaliteitscriteria 2.3 worden geëist. Onze organisatie heeft, met gebruik van andere partijen zoals de ODZOB en VRBZO, voldoende kennis in huis heeft om de wettelijke VTH-taken uit te kunnen voeren op het gebied van vergunningverlening (omgevingsvergunningen), toezicht en handhaving en juridische deskundigheid. Voor een drietal onderdelen geldt een verbeteractie. Dit is vooral gelegen in de vacatureruimte binnen het cluster Toezicht, Handhaving en Veiligheid die nog niet zijn ingevuld of nadere afspraken die met de ODZOB moeten worden gemaakt.

Nadat de vacatureruimte is ingevuld wordt voldaan aan de kwaliteitscriteria. Het evaluatierapport is als bijlage toegevoegd.

Eind 2025 zal een nieuw evaluatierapport worden opgesteld op basis van de op 1 januari 2025 in werking getreden Kwaliteitscriteria VTH 3.0.

2.5 Capaciteit teams Vergunningen en Toezicht, Handhaving en Veiligheid

In 2024 beschikte de teams Vergunningen en Toezicht, Handhaving en Veiligheid in zijn totaliteit over 21,41 fte. Team Vergunningen bestaat uit 10,45 fte. Team Toezicht, Handhaving en Veiligheid bestaat uit 10,96 fte. In de tabel hieronder is te zien hoe de capaciteit over de diverse functies is verdeeld.

In 2024 zijn de juristen (1.89 fte) weer terug naar de teams Vergunningen en Toezicht, Handhaving en Veiligheid gegaan. Dit zorgt voor een betere samenwerking binnen de teams.

De medewerker BAG valt functioneel onder team Vergunningen en werkt voor 0,33 fte bij het cluster Vergunningen en voor 0,23 fte bij de afdeling Financiën.

Door personele ontwikkelingen is de bezetting van het de teams in 2024 niet volledig geweest en is daarnaast gebruikt gemaakt van tijdelijke inhuur om de meest kwetsbare posities in te vullen.

Binnen team Toezicht, Handhaving en Veiligheid is in 2024 gedurende circa 6 maanden een stagiaire begeleid die een opleiding volgde tot Boa.

	Functie	Fte	Uren
	Coördinator Vergunningen	1	1.450
	Administratief medewerker vergunningen	2,7	3.915
	Medewerker APV	0,67	972
	Vergunningverlener	2,93	4.249
	Specialist Milieu/VTH	1	1.450
	Casemanager milieu	0,7	1.015
	BAG medewerker	0,56	812
	Coördinator THV	1	1.450
	Specialist rampenbestrijding	0,67	972
	Adviseur veiligheid	1	1.450
	Juridisch adviseur	1,89	2.741
	Buitengewoon opsporingsambtenaar	1,89	2.741
	Toezichthouder fysieke leefomgeving	4,73	6.859
	Administratief medewerker handhaving	0,67	972
	Overhead	78,95%	
	Totaal	21,41	31.045

3. Vergunningen

3.1 Organisatie

De werkzaamheden binnen team vergunningen zijn erg divers. Er worden aanvragen voor (omgevings)vergunningen, meldingen en informatieplichten ontvangen en behandeld. Daarnaast wordt er informatie versterkt en uitleg gegeven aan initiatiefnemers. Er wordt bewust veel tijd besteed aan het verstrekken van informatie en advisering over ruimtelijke regels. Dit hebben we gedaan door op 1 januari 2024 te starten met een dagelijks telefonisch en wekelijks fysiek spreekuur. Hierdoor krijgt een initiatiefnemer in een vroegtijdig stadium contact met een vergunningverlener en indien nodig een medewerker van het team Ruimte. Zodoende wordt al snel duidelijk wat de mogelijkheden en onmogelijkheden van een initiatief zijn en wordt het eventuele vervolgproces besproken.

Voor de meer concrete plannen is het mogelijk om een vooroverleg of principeverzoek in te dienen. Deze worden, indien sprake is van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) besproken bij de omgevingstafel. Hier worden nieuwe initiatieven worden besproken met medewerkers van de teams VTH, Ruimte en BORA.

Deze nieuwe werkwijze draagt bij aan een goede dienstverlening en heldere en zorgvuldige behandeling van informatieverzoeken, vooroverleggen, principeverzoeken en aanvragen.

Naast het behandelen van aanvragen om vergunningen, meldingen, informatieplichten, informatieverzoeken en vooroverleggen voert team vergunningen nog onder andere de volgende werkzaamheden uit:

- Afstemmen met portefeuillehouders;
- Input leveren omgevingsplan;
- Opstellen VTH beleid;
- Interne overleggen VTH en met andere teams zoals team Ruimte, BORA en Financiën.
- Beheer van de VTH applicaties;
- Overleg partners (ODZOB en Veiligheidsregio)
- Input leveren en actualiseren van de BAG
- Implementatie Omgevingswet (processen, informatie website, documenten en trainingen)
- Opstellen en bijdrage leveren aan de documenten VTH beleidscyclus

Wekelijks worden de ingekomen zaken gemonitord en verdeeld. Hierdoor is er een goed zicht op de aantallen zaken die in behandeling zijn en kan snel worden geanticipeerd indien de werkdruk te groot wordt. Indien dat het geval is kan er bijvoorbeeld (extra) externe capaciteit worden ingehuurd.

3.2 Resultaten

De taken van het cluster Vergunningen zijn grotendeels afhankelijk van externe factoren. Hierdoor is het lastig om te sturen op werkvoorraad. Het betreft voornamelijk het voeren van vooroverleg en het behandelen van aanvragen en meldingen van initiatiefnemers (inwoners of bedrijven). Daarnaast kan intensief toezicht leiden tot meer aanvragen vanwege het achteraf legaliseren van geconstateerde overtredingen. Bij de raming van het aantal producten is uitgegaan van gemiddelden van de voorgaande jaren. In het jaar 2024 zijn zowel vergunningen verleend onder het oude recht (Wabo) als onder het nieuwe recht (Omgevingswet). In de tabel zijn die aantallen ook separaat benoemd. Zodoende ontstaat er een goed beeld van de uitgevoerde werkzaamheden in 2024. Indien er bijzonderheden zijn wordt dit onder de tabel nog kort toegelicht.

	2024	2023	2022	2021
Leges omgevingsvergunning en vooroverleg	€ 1.292.119,00	€ 1.085.472,00	€ 932.144,00	€ 600.000,00

Product	2024	2023	2022	2021
Verleend omgevingsvergunning, bouwen regulier (Wabo)	63*	156*	156*	198*

Verleend omgevingsvergunning, bouwen uitgebreid (Wabo)	0	5	-	5
Verleend omgevingsvergunning, bouwen gecertificeerd (Wabo)	0	37	43	42
Verleend omgevingsvergunning, afwijken bestemmingsplan (Wabo)	20**	44**	51**	88**
Omgevingsvergunning, bouwactiviteit (bouwtechnisch) (*1)	37	-	-	-
Omgevingsvergunning, omgevingsplanactiviteit afwijken omgevingsplan	20**			
Omgevingsvergunning, omgevingsplanactiviteit ruimtelijk	90*	-	-	-
Verleend overige omgevingsvergunningen (Vellen houtopstand, uitweg, uitvoeren werkzaamheden, monument, brandveiliggebruik)	66	54	115	114
Meldingen Wkb	8	-	-	-
Meldingen brandveiligheid	6	4	-	-
Evenementen meldingen, categorie A	105	128		
Evenementenvergunning, categorie B	10	10	15	
Alcoholvergunning	5	3	3	
Ontheffingen Alcoholwet	37	37	36	
Aantal bezwaarprocedures omgevingsvergunningen	10***	24***	43***	19***
Aantal beroepsprocedures omgevingsvergunningen	7***	14***	7***	7***

* Er is in 2024 sprake geweest van het verlenen van 63 aanvragen voor een omgevingsvergunning 'bouwen' onder de WABO en 90 aanvragen (ruimtelijk) voor een omgevingsvergunning 'bouw' onder de Omgevingswet. In totaal maakt dit 153 verleende omgevingsvergunningen voor bouwactiviteiten in het jaar 2024. Dit aantal is vergelijkbaar met het aantal verleende omgevingsvergunning in voorgaande jaren.

** Er is in 2024 sprake geweest van het verlenen van 20 aanvragen voor een omgevingsvergunning 'afwijken bestemmingsplan' onder de WABO en 20 aanvragen voor een omgevingsvergunning 'afwijken omgevingsplan' onder de Omgevingswet. In totaal maakt dit 40 verleende omgevingsvergunningen voor het handelen in strijd met ruimtelijke regels in het jaar 2024. Dit aantal is vergelijkbaar met het aantal verleende vergunningen in voorgaande jaren.

*** In 2024 zijn de bezwaar- en beroepsprocedures vergunningen en handhaving los van elkaar weergegeven. Dit geeft een vollediger beeld en sluit aan bij de daadwerkelijke werkzaamheden die worden uitgevoerd door de betreffende teams. In de jaren 2023, 2022 en 2021 betrof het nog een totaal aan bezwaar- en beroepsprocedures binnen VTH.

Toelichting:

- Door de inwerkingtreding van de Omgevingswet is het vergelijken van aantallen niet eenvoudig. In de tabel is getracht een goed beeld te geven van zowel de aantallen van de eerdere jaren als die van 2024. Hierdoor zijn extra regels in de tabel

toegevoegd om zowel de aantallen onder de Wabo als die onder de Omgevingswet goed weer te kunnen geven.

- Milieuvergunningverlening is in 2024 heel langzaam weer op gang gekomen. In 2024 is een werkgroep agrarische vergunningen opgericht (medewerkers gemeenten en ODZOB) om te kijken naar de lopende aanvragen. Dit heeft binnen de gemeente Bergeijk geleid tot het verlenen van drie milieuvergunningen in 2024. Tegen twee van de drie besluiten is beroep ingediend. De verwachting is dat de inhoudelijke behandeling van deze dossiers eind 2025 zal plaatsvinden.
- Meldingen milieubelastende activiteiten gaan via het DSO rechtstreeks naar de ODZOB om opgepakt en afgehandeld te worden. Via de samenwerkingsfunctionaliteit worden wij geïnformeerd over afhandeling en wordt de zaak door ons gearcheveerd. Een toelichting hierover is in het jaarverslag van de ODZOB opgenomen.
- Sloopmeldingen gaan via het DSO rechtstreeks naar de ODZOB om opgepakt en afgehandeld te worden. Via de samenwerkingsfunctionaliteit worden wij geïnformeerd over afhandeling en wordt de zaak door ons gearcheveerd. De informatieplichten die bij een sloopmelding behoren worden opgepakt en afgerond door de toezichthouder fysieke leefomgeving. De aantallen zijn in het jaarverslag van de ODZOB opgenomen.
- Er worden diverse ontheffingen verleend die niet zijn opgenomen in het overzicht. Het gaat hierbij om 33 ontheffingen voor de blauwe parkeerschijfzone, 11 ontheffingen voor het plaatsen van reclameborden (sandwichborden in de openbare ruimte) en 40 ontheffingen voor het plaatsen van voorwerpen op de weg (containers, bouwkransen en dergelijke).

Behaalde doelstellingen:

In de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie VTH gemeente Bergeijk 2024 – 2027 zijn doelstellingen opgenomen. Ook in 2024 is aan deze doelstellingen voldaan. Uit bovenstaande cijfers/toelichting blijkt onder andere dat sprake is van een toegankelijke en dienstverlenende organisatie, is de dienstverlening van een goede kwaliteit, voldoen we aan de wettelijke kwaliteitseisen voor de uitvoering van de VTH-taken en zijn de processen en werkafspraken volledig aangepast aan de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging.

3.3 Samenwerking met de Omgevingsdienst Zuidoost - Brabant

Voor de periode 2019-2022 is een Dienstverleningsovereenkomst (DVO) met de ODZOB gesloten. Deze DVO is een goed werkend afsprakenkader gebleken. De Dienstverleningsovereenkomst is daarom, na een eerdere verlening in december 2022, in 2024 nogmaals verlengd. De huidige DVO loopt tot 1 juli 2025.

De ODZOB voert voor de gemeente Bergeijk vele taken uit. Alle verplichte basistaken zijn ondergebracht bij de ODZOB. Daarnaast zijn nog enkele aanvullende taken, zogeheten verzoektaken bij de ODZOB belegd. Zo voert de ODZOB alle handelingen uit, geen besluit zijnde, op het gebied van milieubelastende activiteiten/sloop en asbest/bodemtaken/gesloten bodemenergiesystemen (zoals vastgelegd in de Gemeenschappelijke regeling, DVO en werkprogramma) en neemt daarnaast (enkelvoudige) besluiten namens het college op het gebied van Toezicht en Handhaving (zoals vastgelegd in de Gemeenschappelijke regeling, DVO en werkprogramma). Ook voert de ODZOB taken uit zoals de advisering en beoordeling op het gebied van geluid, archeologie, bodemonderzoeken en dergelijke. Een en ander zoals vastgelegd in het in 2024 vastgestelde Mandaatbesluit Burgemeester en Wethouders gemeente Bergeijk Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2024. Jaarlijks worden de uit te voeren werkzaamheden (basistaken en verzoektaken) opgenomen een werkprogramma. Ook komt het voor dat er nog separate opdrachten worden verstrekt aan de ODZOB die buiten het werkprogramma vallen op het moment dat bepaalde kennis of capaciteit binnen de eigen organisatie niet aanwezig is.

Ten aanzien van de activiteiten wijzigen, sloop of verwijdering van monumenten wordt advies gevraagd aan de ODZOB. Zowel in geval van een vergunningaanvraag als in het kader van toezicht en handhaving.

In het werkprogramma 2024 zijn alle werkzaamheden die door de ODZOB worden uitgevoerd in 2024 opgenomen. Maandelijks ontvangen wij een overzicht van de ODZOB over de uitgevoerde werkzaamheden en de beschikbare budgetten. Deze worden ook Fysiek besproken en indien nodig worden er afspraken gemaakt of aanpassingen verricht. De ODZOB heeft op het gebied van bodemtaken, sloop en asbest en milieu agrarisch in 2024 minder taken uitgevoerd dan verwacht. Hierdoor is in 2024 geen sprake geweest van een overschrijding van beschikbare budgetten.

3.4 Samenwerking met de Veiligheidsregio Brabant Zuidoost

De samenwerking met de veiligheidsregio richt zich voornamelijk op het gebied van advisering bij aanvragen voor een omgevingsvergunning en aanvragen en meldingen brandveilig gebruik. De samenwerking is goed verlopen. De advisering is van goede

kwaliteit en de gemaakte afspraken worden goed nageleefd. Een overzicht van de uitgevoerde werkzaamheden is als bijlage toegevoegd.

4. Toezicht en Handhaving

4.1 Organisatie

De activiteiten en taken die in het Uitvoeringsprogramma VTH staan beschreven worden uitgevoerd door team Toezicht, Handhaving en Veiligheid, de ODZOB en de VRBZO. Team Toezicht, Handhaving en Veiligheid is betrokken bij de naleving van wet- en regelgeving en treft maatregelen om overtredingen zoveel mogelijk te voorkomen of te beëindigen. We kijken daarbij ook naar de verantwoordelijkheid van inwoners en bedrijven en proberen middels gesprekken/mediation zaken op te lossen voordat over wordt gegaan tot handhaving. Het betreft hier veelal onderwerpen op het gebied van bouwen, gebruik, vergunningen, brandveiligheid, milieu, openbare orde en veiligheid en ondermijning.

In het sociaal- en veiligheidsdomein wordt daarnaast contact gezocht met beleidsmedewerkers binnen het sociaal domein. Dit zorgt ervoor dat de zorgmedewerker eerder betrokken worden bij een zaak waarbij juist de zorgvraag de overhand heeft.

4.2 Taken

De buitengewoon opsporingsambtenaren (Boa's) zorgen voor het toezicht in de openbare ruimte (Domein 1 taken). Toezicht op bestuursrechtelijke handhavingsaspecten worden voornamelijk uitgevoerd door toezichthouders. Deze toezichthouders houden toezicht op bouw- en overige ruimtelijke aspecten. Het betreft hier onder andere toezicht op vergunningplichtige en vergunningvrije bouwwerken, het gebruik van bouwwerken en de registratie van bouwwerken in de Basisregistratie adressen en gebouwen (BAG). De handhavingsjuristen houden zich bezig met de ondersteuning van de toezichthouders en Boa's en zijn dossierverantwoordelijk van handhavingsverzoeken, handhavingsbesluiten en bewaar- en beroepsprocedures.

De toezichthouders en Boa's houden ook (preventief) toezicht op en rond evenementen, de veiligheid van horeca instellingen en de openstelling bij feestdagen.

De coördinator zorgt voor de algehele coördinatie binnen het team en is daarnaast verantwoordelijk voor beleidsonderwerpen binnen het vakgebied van Toezicht, Handhaving en Veiligheid.

Product				
Toezicht	2024	2023	2022	2021

Omgevingswet: Controle omgevingsvergunning, bouwactiviteit (bouwtechnisch)	37*			
Omgevingswet: Controle omgevingsvergunning, omgevingsplanactiviteit ruimtelijk	90*	213* (Wabo)	111* (Wabo)	136* (Wabo)
Wabo: Controle omgevingsvergunning, bouwactiviteit	63*			
Omgevingswet: Controle vergunningen en meldingen overige activiteiten (Vellen houtopstand, uitweg, uitvoeren werkzaamheden, monument, brandveiliggebruik, evenementen)	50	89		
Controles bouwen zonder vergunning	20	22	-	-

Handhaving	2024	2023	2022	2021
Handhavingsverzoeken	18	30	13	17
Last onder dwangsom	13	36	24	22
Last onder bestuursdwang	4			
Invorderingsprocedures	3	-	-	-
Aantal bezwaarprocedures handhaving	7**	24**	43**	19*
Aantal beroepsprocedures handhaving	6**	14**	7**	7**

Klachten en meldingen	2024	2023	2022	2021
Klachten en meldingen BOA's	187	101	238	173
Registraties in BRS: waarschuwingen	29	38	74	76
Proces-verbalen	34***	230***	205***	95***

* Het aantal controlemomenten bij een toezichtdossier bouw (ruimtelijk en technisch) is gemiddeld ca. anderhalf per zaak.

** In 2024 zijn de bezwaar- en beroepsprocedures vergunningen en handhaving los van elkaar weergegeven. Dit geeft een vollediger beeld en sluit aan bij de daadwerkelijke werkzaamheden die worden uitgevoerd door de betreffende teams. In de jaren 2023, 2022 en 201 betref het nog een totaal aan bezwaar- en beroepsprocedures binnen VTH.

*** In 2024 zijn er veel minder proces-verbalen opgemaakt dan in eerdere jaren. Dit heeft vooral te maken met de herinrichting van de openbare ruimte in het centrum van Bergeijk. Door de herinrichting is in 2024 niet gehandhaafd op het parkeren van een voertuig zonder parkeerschijf binnen een blauwe zone.

Toelichting bij tabel:

- Door de inwerkingtreding van de Omgevingswet is het vergelijken van aantallen niet eenvoudig. In de tabel is getracht een goed beeld te geven van zowel de aantallen van de eerdere jaren als die van 2024. Hierdoor zijn extra regels in de tabel toegevoegd om zowel de aantallen onder de Wabo als die onder de Omgevingswet goed weer te kunnen geven.

- De meldingen die bij de MilieuKlachtenCentrale (MKC) worden ingediend worden opgepakt door de ODZOB. In het jaarverslag van de ODZOB wordt dit onderwerp nader toegelicht. Het jaarverslag van de ODZOB is als bijlage toegevoegd.

4.3 Uitgangspunten

De overheid heeft taak om er op toe te zien dat wet- en regelgeving wordt nageleefd. Wel zien wij dat daarbij de afgelopen jaren steeds meer verantwoordelijkheden verschuiven van overheid naar inwoners en ondernemers. De gemeente Bergeijk is hier een groot voorstander van. Daarbij wordt ook gekeken naar de mogelijkheden om regelgeving te vereenvoudigen of te schappen indien dat mogelijk is. De ervaring leert dat als er een consequent, transparant en solide handhavingsbeleid wordt gevoerd, inwoners en ondernemers zich ook op die verantwoordelijkheid laten aanspreken. Deze uitgangspunten zijn betrokken bij de prioritering van de handhaving thema's uit de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie VTH gemeente Bergeijk 2024-2027 en verwoord in het uitvoeringsprogramma 2024.

Inzet toezichthouders fysieke leefomgeving

In 2024 hebben de toezichthouders zich uiteraard bezig gehouden met hun reguliere werkzaamheden. Daarnaast zijn de toezichthouders ingezet op het intrekken aanvragen omgevingsvergunningen en het wegwerken van mutatiesignaleringen BAG. Ook zijn de toezichthouders ingezet bij preventief toezicht bij vergunde evenementen. Zo werken zij mee aan de veiligheid van de evenementen zoals het winterfestival, kermissen en festiviteiten rondom carnaval.

Inzet Boa's

De Boa's zijn naast de reguliere werkzaamheden in 2024 thema gericht gaan werken. Er is projectmatiger gewerkt waarbij ook sprake is geweest van structurele inzet in de avonden en weekenden. Gebleken is dat niet alle onderwerpen even geschikt zijn om themagericht op te pakken. In 2025 zullen dan ook veelal andere thema's worden opgepakt door de Boa's.

4.4 Doelstellingen

Het uitgangspunt in het uitvoeringsprogramma VTH Bergeijk 2024 is het behoud dan wel het versterken van de veiligheid van de inwoners en ondernemers. Bij de prioritering is dat het uitgangspunt geweest. In de praktijk wordt met regelmaat een beroep gedaan op de eigen verantwoordelijkheid van inwoners en bedrijven. Indien nodig wordt uiteraard de toezichthoudende en handhavende taken opgepakt en ingezet.

Integrale Veiligheid

Het Integraal Veiligheidsplan en het daaruit gedestilleerde uitvoeringsplan veiligheid is in 2023 herzien en door respectievelijk de raad en het college vastgesteld. Het Integraal Veiligheidsplan biedt de kaders voor de komende 4 jaar en borgt eveneens de capaciteit (per thema) bij ketenpartners (OM en politie). Daarnaast zijn in het uitvoeringsplan concrete acties opgenomen waar de gemeente, politie en het openbaar ministerie mee aan de gang moeten.

Naleefgedrag

Naleef gedrag van wet- en regelgeving en verleende vergunningen of meldingen is erg belangrijk. Door het informeren aan de voorkant, het structureel uitvoeren van toezicht en helderheid te verschaffen over de consequenties die het niet naleven zullen hebben (handhavingsacties) wordt het verantwoordelijkheidsgevoel vergroot en leidt dit tot een beter inzicht in het eigen handelen en wordt daadwerkelijk handhaven in minder gevallen noodzakelijk. Het streven is dan ook om dit te blijven doen en de kwaliteit van de fysieke leefomgeving te verbeteren. Ook in 2024 is door onze toezichthouders, Boa's en juristen binnen team Toezicht Handhaving en Veiligheid deze werkwijze gehanteerd zodat vele meldingen en overtredingen binnen het 'informele traject' zijn opgelost zonder inbreng van een formele (handhavings)proces.

Integrale controles

Om de overlast voor inwoners en ondernemers zoveel mogelijk te beperken is ook in 2024 weer ingezet op het zoveel mogelijk uitvoeren van integrale controles. Naast het beperken van overlast voor betrokkenen wordt hiermee ook de efficiëntie van toezicht en handhaving vergroot. Een dergelijke controle vraagt wel om een zorgvuldige voorbereiding en afstemming met collega's van andere afdelingen of onze ketenpartners (Politie, ODZOB, VRBZO, Regionaal Informatie- en Expertise Centrum enz.). Voor bepaalde onderwerpen, bijvoorbeeld projecten in het kader van ondermijning, wordt al gezamenlijk/regionaal opgetrokken (Kempen Interventie Team).

Daarnaast wordt in het sociaal- en veiligheidsdomein veel ingezet op de wijk-GGD'er. Dit zorgt ervoor dat de zorgmedewerker eerder betrokken worden bij een zaak waarbij juist de zorgvraag de overhand heeft. Hierdoor worden tevens de Boa's en politie minder vaak geconfronteerd met degelijke complexe en gevoelige casussen.

Het is vanwege de grote diversiteit en omvang van taken op het gebied van VTH, in relatie tot de beschikbare capaciteit, niet mogelijk om alles direct op te pakken. Vandaar dat beleidsmatig de prioritering van toezicht en handhaving is vastgelegd.

4.5 Samenwerking ODZOB

Sinds 2016 wordt in samenwerking met de ODZOB gewerkt aan de uitvoering van de wettelijke VTH taken. Zo wordt al enkele jaren milieutoezicht gehouden conform het ROK.

Het ROK VTH is in 2024 herzien. Het ROK VTH 2025-2028 vormt voor de komende 4 jaar de basis voor de gezamenlijke uitvoering van VTH-taken (milieu) in onze regio.

Verder worden sinds enkele jaren dumpingen en verontreinigingen van drugsafval opgepakt en afgehandeld door de ODZOB. Dit opgenomen in de Regeling Verwijdering Calamiteuze Stoffen (RVCS). In het jaarverslag van de ODZOB wordt dit onderwerp nader toegelicht. Het jaarverslag van de ODZOB is als bijlage toegevoegd

4.6 Samenwerking overige partners

De gemeente Bergeijk onderhoudt actief de samenwerking met andere bestuursorganen en strafrechtelijke partners. Deze afstemming vindt onder andere plaats met politie, Veiligheidsregio Brabant Zuid-Oost en het Regionaal Informatie- en Expertise Centrum (RIEC). Daarnaast worden elk jaar afzonderlijke werkafspraken gemaakt met de ODZOB, die namens de gemeente de toezichthoudende taken voor milieubelastende activiteiten en aanverwante wetten uitvoert. Vermeld dient te worden dat bij de uitvoering wordt aangesloten bij het in november 2022 vastgestelde Integraal Veiligheidsplan de Kempen 2023-2026. Dit plan beoogt een samenwerking en verbinding tussen de acht Kempengemeenten en vormt ook de basis voor afspraken binnen de Driehoek van politiebasisteam de Kempen (burgemeesters, officier van justitie en basisteamchef).

4.7 Bereikbaarheid toezichthouders

In het Omgevingsbesluit is vastgelegd dat de gemeente als bevoegd gezag ook buiten de gebruikelijke kantooruren bereikbaar is voor calamiteiten op het gebied van de Omgevingswet en handhaving daarvan. In Bergeijk is deze 24-uurs bereikbaarheid geregeld via de consignatiedienst van de ODZOB. Daarnaast zijn er nog de gemeentelijke Meld- en Herstellijn en de Milieuklachtenlijn (S@men). De gemeentelijke Meld- en Herstellijn is 24 uur per dag bereikbaar waarbij de telefoon buiten werktijden wordt doorgeschakeld naar een telefoonteam (Alert Service). Dringende zaken worden direct doorgezet naar het meldingenteam van de afdeling Beheer Ruimte. Dit team kan desgewenst een BOA of toezichthouder inschakelen. De BOA's zijn dan via een 06-nummer bereikbaar. Niet urgente meldingen worden dezelfde of eerstvolgende werkdag opgepakt via de reguliere kanalen.

4.8 Uitvoering

De werkzaamheden binnen team Toezicht, Handhaving en Veiligheid zijn divers. Naast de reguliere werkzaamheden is ingezet op een aantal bijzondere taken/ontwikkelingen die hieronder uiteen worden gezet.

- Preventief handelen
 - Toezicht is niet alleen beperkt tot het controleren op wet- en regelgeving maar gaat ook over het voorkomen van overtredingen door duidelijk te communiceren en te

infomerer. Enerzijds is dat het gevolg van deregulering, waardoor minder vergunningen worden verleend en meer toezicht voor- en achteraf moet plaats vinden, omdat wettelijke voorschriften toch van kracht blijven. Anderzijds heeft het bestuur er voor gekozen om bij bepaalde ontwikkelingen aan de voorkant invloed uit te oefenen voordat problemen ontstaan. Hierdoor wordt bereikt dat problemen in de kiem worden gesmoord en niet uitgroeien tot serieuze problemen, die per saldo meer capaciteit vergen dan preventief handelen en optreden. Hierbij kan worden gedacht aan de samenscholing van groepen jongeren op bepaalde locaties. Door het leggen van contact met deze jongeren, het geven van voorlichting en het aangaan van het gesprek wordt de groep uit de anonimiteit gehaald en wordt met een relatief kleine investering een resultaat behaald waar veel preventieve werking van uit gaat. Ook kan gedacht worden aan het adequaat reageren op signalen van omwonenden dat op bepaalde locaties activiteiten plaats vinden die twijfelachtig zijn.

- **Samen Sterk in Brabant**
 - Voor handhaving in het buitengebied wordt al enkele jaren samengewerkt met het SSIB, een samenwerkingsverband dat opereert onder de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN). Het SSIB heeft als doelstelling om bij te dragen aan een schoner en veiliger buitengebied binnen de provincie Noord Brabant. Zij richten zich voornamelijk op drugs- en afvaldumping, stroperij en wildcrossen. Bergeijk is deelnemer aan 'groene convenant', een samenwerkingsverband op regionaal gebied waar men gebruik maakt van elkaars capaciteit en gezamenlijk optreedt in regionaal verband. Er vindt frequent afstemming plaats tussen de gemeente Bergeijk en het SSIB over deze onderwerpen. De samenwerking is goed en de 'lijnen' tussen de gemeentelijke toezichthouders en de toezichthouders van het SSIB zijn kort.
- **Veiligheidsoverleg**
 - In 2023 is de overlegstructuur met de regiopolitie (netwerkinspecteur en wijkagenten) verder geprofessionaliseerd. Voorheen vond dit overleg plaats door het plannen van periodiek informeel overleg met het cluster. Ook in 2024 is ervoor gekozen om periodiek samen te zitten met de Operationeel Expert Wijk van de politie en worden samen met de Integraal Veiligheidscoördinator de incidentcijfers doorgenomen. Daarnaast is er in het veiligheidsoverleg waar ook de handhavingsjuristen aansluiten extra aandacht voor trends en ontwikkelingen op het gebied van openbare orde en veiligheid.
- **Alcoholwet**
 - In 2024 zijn de controles betreft de Alcoholwet niet uitgevoerd. Het proces is dit jaar geëvalueerd. Er is besloten om deze controles in 2025 weer te gaan uitvoeren. De controles zullen worden uitgevoerd door een extern bedrijf.
- **Werkzaamheden VRBZO**
 - De Veiligheidsregio (VRBZO) richt zich steeds nadrukkelijker op het voorkomen van brand. Om die reden wordt steeds meer aandacht besteed aan het vergroten van het veiligheidsbewustzijn van de inwoners, bedrijven en instellingen door hen te betrekken bij de preventie van brand. Daarnaast wordt de VRBZO gevraagd om advies en het toezichthouden bij evenementen en gebouwen (brandveilig gebruik). De VRBZO werkt via een vast controleschema, waarbij de daarvoor in aanmerking komende gebouwen/bedrijven met regelmaat (jaarlijks of meerjaarlijks) worden gecontroleerd. Tweemaal per jaar vindt overleg plaats met de coördinator van de VRBZO over werkwijze, controleresultaten en eventuele knelpunten.

- BAG-controles
 - Na gereed melding van de bouw wordt (achteraf) altijd (nog) een controle uitgevoerd om gebouwen op te nemen in de voor de overheid verplichte BAG registratie. Dat geldt ook voor vergunningsvrije bouwwerken. Overigens wordt niet van elke controle een controlerapport gemaakt, alleen als er afwijkingen geconstateerd zijn wordt dit vastgelegd. Wel wordt elke controle schriftelijk vastgelegd in het VTH-systeem (PowerBrowser).

5. Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

De Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB) heeft in het jaarverslag 2024 verslag gedaan over de door hen uitgevoerde VTH werkzaamheden voor de gemeente Bergeijk. Dit verslag is opgenomen als bijlage bij dit VTH jaarverslag.

Uit het verslag blijkt dat een significant deel (21%) van het werkprogramma niet is uitgevoerd. Van het werkprogramma 2024 in totaal € 410.097 gerealiseerd. Met name op het gebied van asbesttaken, bodemtaken, vergunningverlening milieu en toezicht op het gebied van milieu zijn minder taken uitgevoerd.

- Asbesttaken
 - In 2024 zijn er minder sloopmeldingen ingediend dan geraamd. Hierdoor is minder inzet nodig geweest voor de behandeling van deze meldingen en daarnaast toezicht op de uitvoering hiervan.
- Bodemtaken
 - Sinds de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 valt bodem onder het bevoegd gezag van de gemeenten. Er is in verband met deze wetwijziging in 2024 vooral ingezet op het informeren van initiatiefnemers, adviseurs en aannemers in plaats van handhavend optreden. Hierdoor is minder ingezet op het behandelen van meldingen en daarnaast op toezicht en handhaving in geval van een overtreding.
- Vergunningverlening milieu
 - Ook dit jaar speelde de stikstofproblematiek en de gevolgen voor de (WABO)vergunningverlening. Hierdoor zijn er in 2024 zeer weinig vergunningen verleend.
- Toezicht milieu
 - Milieutoezicht heeft plaatsgevonden op basis van een risicogerichte aanpak. Door een capaciteitsprobleem binnen team toezicht binnen de ODZOB is enkel ingezet op toezicht bij de meest risicovolle locaties. Hierdoor is er in 2024 minder toezicht gehouden dan beoogd.

6. Monitoren en rapporteren

De werkzaamheden die in het kader van het uitvoeringsprogramma worden uitgevoerd moeten stroken met de ambities zoals die zijn vastgelegd in het Uitvoerings- en Handhavingsstrategie VTH gemeente Bergeijk 2024-2027. Gedurende het jaar zijn de werkzaamheden gemonitord. Hierdoor is de voortgang van de activiteiten bewaakt, konden afspraken tussentijds worden bijgestuurd en kon worden vastgesteld in hoeverre

naleefgedrag naar aanleiding van de uitgevoerde controle activiteiten optrad. Monitoring en rapportage heeft op verschillende manieren plaatsgevonden:

- Periodieke en jaarlijkse verantwoording onder meer door het overleggen van jaarverslagen met betrekking tot vergunningen, toezicht en handavingsinspanningen op basis van het Uitvoeringsprogramma;
- Tijdens de portefeuillehouder overleggen komen er structureel onderwerpen ter sprake die staan beschreven in het Uitvoeringsprogramma;
- De boa's registreren hun handavingshandelingen, waarnemingen, waarschuwingen en maatregelen in het Boa registratie Systeem (BRS) en Transactie Module (TM).
- Uitgeschreven strafbeschikkingen met proces-verbaal worden door de coördinator handhaving in de TM (Transactiemodule) van het Centraal Justitieel Incasso Bureau (CJIB) ingevoerd;
- Registratie van aanvragen, meldingen, controlezaken, handavingszaken en bezwaar- en beroepszaken gebeurt in PowerBrowser (het VTH-systeem) en de applicatie Buitenbeter. Alle processtappen en documenten worden hierin vastgelegd. De voortgang wordt in een persoonlijke werkvoorraad per medewerker bewaakt.
- Toezichthouders registreren hun controles in dit geautomatiseerde digitale registratiesysteem.
- De ODZOB verstrekt per kwartaal rapportages over de voortgang van het uitvoeringsprogramma. Zowel voor de basistaken als de verzoektaken. Deze worden besproken in het voortgangsoverleg tussen de coördinator vergunningen en de accountmanager van de ODZOB. Afwijkingen worden gesignaleerd, geanalyseerd en zo nodig wordt er bijgesteld, budget bijgeraamd of tussen de producten verschoven.
- Het behalen van de VTH doelen door de ODZOB is met name onderwerp van het Regionaal operationeel kader waarvan de deelnemers via rapportages regulier op de hoogte worden gesteld van de voortgang van de projecten.

Rapportage aan de raad

In 2024 heeft geen aparte periodieke rapportage aan de raad plaatsgevonden over de uitvoering van de afspraken die door bestuursorganen onderling en met de organen die belast zijn met de strafrechtelijke handhaving zijn gemaakt. Rapportage aan de raad vindt plaats middels dit jaarverslag en het jaarverslag van de ODZOB 2024 dat samen met dit jaarverslag door het college aan de raad ter kennis wordt gebracht. De raad is op 5 februari 2025 geïnformeerd over de met de ODZOB gemaakte afspraken door de kennisgeving van het uitvoeringsprogramma VTH 2025 ODZOB.